

osobě, či zda vůbec na udavatelův popud nezakročí nebo dokonce obrátí šetření přímo proti němu.

Po stránce subjektivní nelze účel, jehož pachatel chtěl udáním neb obviňováním někoho z vymyšleného zločinu dosáhnouti, zaměřovati se zlým úmyslem ve smyslu § 1 tr. zák. Pohnutka trestné činnosti pachatelovy jest nerozhodná; nevyžaduje se, by přímo zamýšlel z pomstychtivosti, ze zloby nebo z jiného nepřátelského úmyslu podniknutí proti určité osobě trestní vyšetřování nebo pátrání pro vymyšlený zločin; stačí jeho vědomí, ať již pohnutka jeho jednání jest jakákoliv, že udání (obviňování) neodpovídá pravdě buď co do skutku nebo co do osoby, po případě v tom i onom směru, že tudíž určitá osoba jest vrchnosti udávaná (obviňována) ze zločinu vymyšleného, a že se takovým udáním dává vrchnosti podnět (obviňováním může se dáti vrchnosti podnět) k vyšetřování neb aspoň k pátrání proti udanému (obviňovanému). V souzeném případě obžalovaný podle zjištění soudu oznámil Ladislava T-u přímo u vrchnosti z vymyšleného naň zločinu spoluviny na loupeži ve smyslu §§ 5, 190, 194 tr. zák. tím, že předstíraje četnictvu přepadení v noci v lese třemi neznámými muži a násilné oloupení o 140 Kč, ač se nic takového vůbec nestalo, uvedl konkrétní skutečnosti ohledně Ladislava T-y, které ho činily podezřelým, že tento vymyšlený zločin loupeže nastrojil. Rozsudek takto zjišťuje veškeré náležitosti prvé skutkové podstaty zločinu podle § 209 tr. zák. ve směru objektivním. Při zkoumání subjektivní stránky se však rozsudek spokojuje jen zjišťováním pohnutky pachatelova činu, kterou považuje mylně za rozhodující pro zjištění nebo nezjištění zlého úmyslu, a nepřihlíží nikterak k jeho vědomí v době udání smyšleného zločinu u vrchnosti, zda měl nebo vůbec mohl míti představu o tom, jaký dosah bude a může míti jeho sdělování nepravdivých tvrzení o zločinu loupeže vůbec a případné účasti Ladislava T-y na zločinu tom zvláště; tak rozsudek pomínul podstatnou součástí zákonného znaku zlého úmyslu. Rozsudkový výrok, že tu zlý úmysl vůbec chybí, spočívá na nesprávné představě nalézacího soudu o náležitostech toho, co ke zlému úmyslu (zločinu podle § 209 tr. zák.) dostačuje, pokud se týče čeho se vyžaduje; bylo proto vyhověti zmateční stížnosti státního zastupitelství, doličující zmatečnost rozsudku číselně podle § 281 čís. 10 tr. ř., svým obsahem však správně podle čís. 9 a), rozsudek zrušiti a podle § 288 čís. 3 tr. ř. věc vrátiti soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 3794.

I poskytnutí nebo vzetí sebe nepatrnějšího úplatku jest trestným, dotýká-li se uplácení důležitého veřejného zájmu; úměrnost úplatku k důležitosti veřejného zájmu zákon nevyžaduje.

Veřejného zájmu se dotýká, kdo něco podniká, co jest v nepříznivém vztahu k zájmům veškerenstva státních občanů neb alespoň jistého, počtem neomezeného jich kruhu.

Důležitost zájmu jest posuzovati vždy podle případu.

Stačí, byl-li úplatkářstvím dotčen zájem státu a obce na vybírání dávek a poplatků (zájem finanční).

(Rozh. ze dne 1. března 1930, Zm II 335/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 29. července 1929, jímž byli uznáni vinnými František D., Gustav B. a Eduard M. přestupkem podle § 3 odst. (2) zákona o úplatkářství ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., Leopold H. přestupkem podle § 2 odst. (2) téhož zákona, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaných Františka D-a, Gustava B-a a Eduarda M-y dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 3, 4, 5, 9a), 10 a 11 §-281 tr. ř.

Vytýká napadenému rozsudku, uplatňujíc zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., že poměr úplatků k veřejnému zájmu jest tak nepatrný, že by se mohlo jednati nejvýše o kárné řízení. Stížnost není odůvodněna. Podle § 2 odst. (2) a § 3 odst. (2) zákona není úplatkářství trestným pro nepatrnost úplatku, nebyl-li uplácením dotčen důležitý veřejný zájem. Z tohoto jasného doslovu zákona vychází na jevo, že i poskytnutí nebo vzetí sebe nepatrnějšího úplatku jest trestným, dotýká-li se uplácení důležitého veřejného zájmu; úměrnost úplatku a důležitosti veřejného zájmu zákon nevyžaduje.

Zmateční stížnost Leopolda H-a napadá rozsudek, uplatňujíc zmatky podle § 281 čís. 5 a 9 písm. a) tr. ř. jen, pokud se v rozsudku praví, že jednáním obžalovaných byl dotčen důležitý zájem veřejný. Rozsudek prý nezjišťuje, jakou činností H-ovou byl důležitý veřejný zájem poškozen, nýbrž uvažuje prý jen, co by se mohlo státi, kdyby čin stěžovatelův nabyl většího rozsahu; všeobecná úvaha o poškození finančních zájmů státu a obcí prý v souzeném případě nestačí. Rozsudek prý jest v tomto směru nejasným a ona skutková složka prý v něm není dostatečně zjištěna. V důvodech rozsudku se uvádí v tom směru doslovně, že soud má za to, že jednáním obžalovaných jest dotčen důležitý veřejný zájem, ježto, kdyby takové jednání zůstalo beztrestným a nabylo většího rozsahu, mohlo by to ohroziti do značné míry finanční zájmy státu nebo obcí. Co jest veřejným zájmem, plyne jasně ze slov samých. Veřejného zájmu se dotýká, kdo něco podniká, co jest v nepříznivém vztahu k zájmům veškerenstva státních občanů neb alespoň jistého, počtem neomezeného jich kruhu. Zájem ten chrání zákon více než zájem jednotlivců, jichž zájem může býti po případě úplatkářstvím též poškodzován. Důležitost zájmu jest posuzovati vždy podle případu. Rozsudek zjišťuje, že jednáním stěžovatelovým byl dotčen zájem státu a obce na vybírání určitých dávek a poplatků, a to zájem finanční, tedy zájem pro stát a pro obce velice důležitý. To ke skutkové podstatě stačí.

Není třeba, by byl takový zájem ohrožen značnou měrou. Zjišťuje-li pak nadto rozsudek, že, kdyby jednání obžalovaných zůstalo beztrestným a nabylo většího rozsahu, mohlo by to ohroziti značnou měrou hospodářství státu, zdůrazňuje jen ještě více, že jednáním obžalovaných byl těžce dotčen zájem veřejný. Rozsudek není tudíž v tomto směru nejasným.

Čís. 3795.

Násilím po rozumu 2. věty § 83 tr. zák. jest nejen násilí fysické, nýbrž i násilí psychické, jež může býti vykonáno i slovy.

Po stránce subjektivní se nevyžaduje, by pachatel měl již předem úmysl vykonati násilí, stačí, bylo-li násilí po bezprávném (úmyslném) vniknutí skutečně vědomě vykonáno.

Vědomí rušené držby je náležitostí subjektivní stránky zločinu podle 1. věty § 83 tr. zák.; ke skutkové podstatě zločinu podle druhé věty § 83 tr. zák., spáchaného s více sebranými lidmi, stačí vědomí pachatelovo, že vniká do cizího domu nebo příbytku.

Účel pachatelem sledovaný a pohnutka činu jsou nerozhodnými.

Pojem »původce« podle první věty a pojem »pomocníků« podle druhé věty § 84 tr. zák.

Pojmy »vnitřní rozpor«, »nejasnost«, »nedostatek důvodů« a »rozpor se spisy« (§ 281 čís. 5 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 4. března 1930, Zm I 309/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 15. března 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 83 tr. zák., zavrhl, pokud čelila proti výroku napadeného rozsudku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 83 tr. zák. (druhý případ). Vyhověl však zmateční stížnosti, pokud čelila proti výroku rozsudku o trestu, zrušil napadený rozsudek v tomto výroku a důsledkem toho i ve výrocích s tím souvisejících jako zmatečný a obžalovanému vyměřil trest podle druhé sazby § 84 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 a) a 10 tr. ř., uplatňuje však zřetelným poukazem i zmatek podle § 281 čís. 11 tr. ř. S hlediska prve uvedeného důvodu zmatečnosti vytýká rozsudku všechny vady uvedené v § 281 čís. 5 tr. ř. Výtkám nejasnosti a nedostatku důvodů nedostává se ve vývodech stížnosti provedení odpovídajícího zákonu; neboť stížnost nedokazuje, ba ani netvrdí, že výrok rozsudku o rozhodných skutečnostech je nesrozumitelný nebo že připouští různý výklad (nejas-